

P Á L Y A M Ű

a 693.E/2017. (X. 19.) OBHE határozattal a Budapest Környéki Törvényszék
Polgári-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma kollégiumvezetői tisztségére kiírt
pályázatra

Bevezetés

Magyarország Alaptörvénye 25. cikkének (1) bekezdése alapján a bíróságok által ellátott igazságszolgáltatási tevékenységgel szembeni követelmények az Alaptörvény XXIV. cikkében lefektetett alapvető jog érvényesülését, biztosítását hivatottak szolgálni. Eszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok *részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn* belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdésének felhatalmazása alapján alkotott 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) sarkalatos törvényként szabályozza a bíróságok szervezetének, igazgatásának és központi igazgatása felügyeletének részletes szabályait. A törvény preambulumban rögzített, a kibocsátót vezérlő célok mentén a bírósági hatásköröket jogállami szinten, hatékonyan és az ítélkezés egységét biztosítva kell ellátni.

A hatékonyság magas szintű szakmai színvonalon történő ésszerű időn belüli intézkedéssel, a bírósági eljárások mielőbbi érdemi befejezésével biztosítható, amely a bírósági szervezet valamennyi bírójával és az igazságügyi alkalmazottakkal szemben megköveteli a tisztességes, szakszerű, a munkaidőt optimálisan, szervezeten kihasználó, az eljárási határidőket megtartó munkavégzést. A folyamatosan változó jogszabályi környezetben az ítélkezés egységessége, magas szintű szakmai színvonala a bírák széleskörű képzésével, szakmai fórumok tartásával, önképzésre való ösztönzéssel, valamint az ítélkezési tevékenység sokrétű véleményezésével, a feltárt hiányosságok kiküszöbölésének egyénre szabott támogatásával biztosítható. Ennek további eszköze lehet a bírák megfelelő, az igényüket és érdeklődésüket is szem előtt tartó kisebb számú ügycsoportra való szakosodásának lehetővé tétele, amelyre lentebb, a stratégiai célok megvalósítása körében részletesen is kitérek.

A pályaművemben először a kollégiumvezető több *jogforrásban meghatározott feladatait veszem sorra*, ezt követően pedig az Országos Bírósági Hivatal *elnöke által a bírósági*

szervezet működését meghatározó stratégiai célok szerint fejtem ki gondolataimat, rövid- és hosszú távú terveimet, azok megvalósításának ütemezését, szem előtt tartva a Budapest Környéki Törvényszék előtt álló, a pályázat kiírásában részletezett aktuális kihívásokat és távolabbi célokat.

A kollégiumvezető igazgatási és szakmai feladatköre

A Bszi. 118. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a kollégiumvezető a bírósági vezetők személyi körébe tartozik, akit a Bszi. 128. § (2) bekezdése alapján az OBH elnöke nevez ki. A 118. § (2) és (3) bekezdés értelmében a bírósági vezető *feladata a bírósági szervezeti egység vezetése*; felel a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak *megfelelő hatékony működéséért*.

A kollégiumvezető a bírósági szervezettel szembeni *alkotmányos elvárásoknak való megfelelés* öre az adott szervezeti egységben. Ennek tükrében a *feladatai igazgatási és szakmai jellegűek. Igazgatási vezetőként* eleget kell tennie, meg kell felelnie az OBH elnöke által alkotott szabályzatoknak (*normatív utasításoknak*), továbbá szem előtt kell tartania az OBH elnökének *egységesítést célzó ajánlásait (javaslatait)* és az – általában – *egyedi ügyekben hozott határozatait*. Ezzel párhuzamosan *együtt kell működnie a működési területén lévő járásbíróságok elnökeivel*. Ami pedig a szakmai feladatokat illeti, a hatékony igazságszolgáltatás érdekében össze kell dolgoznia a magasabb szintű bíróságokkal, a többi törvényszék kollégiumvezetőivel, a vezetése alá tartozó törvényszék tanácselnökeivel, bíráival, amely az ez irányú kapcsolatok folyamatos fenntartását, erősítését, egymás kölcsönös szakmai támogatását követeli meg.

A kollégiumvezető a Bszi. 154. § (1) bekezdése értelmében a meghatározott ügyszakba beosztott bírákat egybefogó testületet, a kollégiumot vezeti. A kollégium feladatait a Bszi. 155. §-a sorolja fel tételesen.

A Bszi. 124. § (1) bekezdése [a)-c) pont] rögzíti, hogy a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak (a pályázatához csatolt pályaművében szereplő - az adott időszakra vonatkozó - tervek megvalósulásáról, valamint a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről), és ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A kollégiumvezetőnek *külön szakmai feladatait* a Bszi. foglalja keretbe. A *bírósági jogalkalmazás elősegítése, az ítélkezés egységének biztosítása érdekében a kollégiumvezető általi koordináció széleskörű*. A Bszi. 26. § (2) bekezdése alapján köteles a *vezetése alatt álló bíróságok ítélkezését folyamatosan figyelemmel kísérni*. A (3) bekezdés értelmében ennek a

figyelemnek külön ki kell terjednie az elvi jelentőségű döntésekre, az elvi kérdésekben kialakult ellentétes gyakorlatra, valamint az ellentétes elvi alapokon nyugvó jogerős határozatokra, amelyekről a magasabb szintű bíróság elnökét, továbbá a közigazgatási és munkaügyi ügyekben a Kúria elnökét tájékoztatnia kell. A 27. § (1) bekezdése szerint a bíróságok gyakorlatának figyelemmel kísérése során a kollégiumot véleménynyilvánítási jog illeti meg a vitás jogalkalmazási kérdésekben, és ha a jogalkalmazás egysége érdekében arra szükség van, emellett felkérésre részt vesz a Kúria elnöke által létrehozott joggyakorlat-elemző csoportok elemző munkájában. A törvényhely (2) bekezdése alapján a kollégiumvezető jogegységi eljárást indíthat, illetve elvi bírósági döntés közzétételére tehet javaslatot.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI. 30.) OBH utasításának (továbbiakban: Igazgatási szabályzat) 28. § (1) és (2) bekezdése határozza meg tételesen a kollégiumvezető feladatait. Az utasítás 6. § (3) bekezdése szerint a kollégiumvezető a feladatainak ellátása során a 37. § (1) bekezdése szerinti igazgatási szabályozókat alkalmazhatja a kollégium tevékenységére kiterjedően. Ennek értelmében a vezetése alatt álló szervezeti egységekre kiterjedően – az elnök tájékoztatása mellett – intézkedést, utasítást hozhat, ajánlást adhat ki, megkereséssel fordulhat külső szervhez, másik szervezeti egységhez, előterjesztést tehet, tájékoztatást kérhet és adhat, továbbá a vezetése alatt álló kollégiumba beosztott bíraktól, igazságügyi alkalmazottaktól jelentést kérhet.

A Budapest Környéki Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának (továbbiakban: SZMSZ) 3. §-a rendezi a kollégiumokra vonatkozó szabályokat, ennek részeként a kollégium igazgatási és szakmai feladatait. Az SZMSZ 44. §-a taglalja a kollégiumvezetők igazgatási feladatait és utal az általuk alkalmazható igazgatási eszközökre [Igazgatási szabályzat 37. § (1) bekezdése].

Az SZMSZ 44. § (4) bekezdésében tételesen felsorolásra kerültek a Budapest Környéki Törvényszék elnökének a kollégiumvezetőkre állandó jelleggel átruházott feladatai. Az átruházott hatáskörben a Polgári-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium kollégiumvezetője széles körben lát el igazgatási feladatokat az adott ügyszakban:

- az egyes szervezeti egységek felé körlevelet, kötelező jellegű intézkedéseket adhat ki,
- szakmai igazgatási jogköröket gyakorol a járásbíróságok, illetve a BKKMB bírái vonatkozásában,
- kapcsolatot tart a járásbíróságok, illetve a BKKMB vezetőivel,
- a törvénykezési szünetre, továbbá a munka- és ünnepnapokra megszervezi az ügyeleti és készenléti szolgálatot,
- ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők, az ügyviteli szabályok megtartását,
- eljárási késedelem vagy ügyviteli hiányosság észlelése esetében felvilágosítást kér és intézkedéseket tesz,
- jogerősen befejezett ügyekben vizsgálatot végezhet az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok érvényesülése tekintetében,
- irányítja és ellenőrzi a kollégiumba beosztott bírósági titkárok és bírósági fogalmazók munkáját,

- figyelemmel kíséri és ellenőrzi a kettő-öt éven túl folyamatban lévő ügyek intézését,
- intézi a hatáskörébe utalt közérdekű bejelentéseket, panaszokat,
- dönt a soron kívüli eljárás elrendelése iránti kérelmekben,
- ellenőrzi a kollégiumhoz tartozó kezelőirodák működését,
- kijelöli a beosztott bírósági titkárok és bírósági fogalmazók instruktorát,
- ellátja az ügyek szignálásával, átsignálásával kapcsolatos feladatokat,
- felkérésre egyéb bírósági igazgatási tevékenységet lát el,
- javaslattevési és véleményezési jogkört gyakorol a bírák, bírósági titkárok, bírósági fogalmazók, bírósági és végrehajtási ügyintézők státuszát, beosztását, előmenetelét, fegyelmi és kártérítési felelősségét érintő kérdésekben,
- ellátja az egyéb, az Igazgatási szabályzatban meghatározott feladatokat.

A (7) bekezdés szerinti felügyeleti jogkörében ellátja:

- a végrehajtási ügyintézők eljárása ügyvitelének, működésének törvényességi felügyeletét,
- a hirdetményi kézbesítés felügyeletét,
- a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok országos névjegyzéke vezetésével kapcsolatos feladatok ellátásának felügyeletét,
- a Közjegyzői Iratokat kezelő Irattár szakmai felügyeletét,
- a Gazdasági Kollégium kollégiumvezetőjével és a BKKMB elnökével közösen az Ügyfélszolgálati Iroda működésével kapcsolatos feladatokat.

Az SZMSZ 57. § (4) bekezdése értelmében a kollégiumvezető az időszerű és magas színvonalú ítélkezés, a jogegység megvalósulása érdekében köteles vizsgálni, elemezni a havi tárgyalási napok számát, kihasználtságát, a kitűzési gyakorlatot, a per előkészítésének gyakorlatát, a kitűzések sorrendjét, a halasztással egyidejű határnap kitűzésének a gyakorlatát, a jogszabályon, vagy OBHE határozaton alapuló, továbbá konkrét vezetői intézkedéssel elrendelt soronkívüliség érvényesülését, a tanácselnöki feljegyzések rendszeres vezetését és ismertetését, az egyéni tevékenységi mutatókat. Az (5) bekezdés szerint az igazgatási feladatai ellátása során köteles igazgatási szabályozókat alkotni az SZMSZ-ben meghatározottak szerint, szem előtt tartva az Igazgatási szabályzat 32. § (2) bekezdésében írtakat.

A Budapest Környéki Törvényszék Polgári-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumában kollégiumvezető-helyettes és csoportvezető bíró is működik, akiknek munkáját a kollégiumvezető koordinálja.

Szakmai, vezetői életút

Bíróként 20 éve teljesítek szolgálatot. A szakmai munkám elismeréseként 2004-ben címzetes megyei bírósági címet, 2006-ban megyei bírósági bírói beosztást, 2013-ban törvényszéki tanácselnöki kinevezést nyertem. Európa jogi szakjogász képzettséget szereztem 2006-ban, amelynek keretében a szakdolgozatomat a géntechnológia és a humán egészségvédelem kapcsolatának uniós és magyar jogi szabályozása témakörében írtam. A törvényszékünkön és azon kívül is évek óta több tárgyban végzek oktatói/moderatori tevékenységet, publikáltam, több szakmai tárgyú interjút adtam, sajtótájékoztatón vettem részt. A gyermekközpontú igazságszolgáltatás megyei koordinátora vagyok, amelynek keretében részt veszek az országos rendezvényeken, értekezleteken. Kiemelt fontosságúnak tartom a gyermekek jogainak biztosítását a bírósági eljárásokban. Mindezekről ehelyütt csupán címszavakban teszek említést, miután a pályázat részeként benyújtott szakmai önéletrajzom az eddigi tanulmányaimat, tevékenységeimet tételesen tartalmazza.

Az általam jelenleg ellátott törvényszéki tanácselnöki feladatkör komplex szemléletet, szervezőkészséget, proaktív hozzáállást, nagy munkafegyelmet igényel. A kollégiumvezető tevékenységét illetően a komplexitás követelménye hatványozottan mutatkozik, az igazgatási és szakmai feladatok széles körére, sokrétűségére tekintettel. A bírósági szervezet vezetőinek, így a kollégiumvezetőnek is az OBH elnöke által kijelölt stratégiai célkitűzések mentén kell végeznie a Bszi. 124. § (1) bekezdésében meghatározott feladatait. Meglátásom szerint a bírósági vezető legyen következetes, igazságos, támogató, méltányos, egyenlő mércét alkalmazó, a problémákra és a megoldási javaslatokra nyitott.

Tanácselnökként többféle olyan tevékenységet végeztem, amellyel hozzájárultam az ítélkezés hatékonyságához, színvonalának emelkedéséhez. A Budapest Környéki Törvényszéken két családjogi tanács működik, amelyek közül az egyiknek vagyok a tanácselnöke. Az általam vezetett tanács új tanácsként került felállításra 2013-ban, az ügycsoportban való másodfokú érkezés nagy számára tekintettel. Az ügycsoportban való érkezést egy családjogi tanács – amelynek egyébként törvényszéki bíróként 2006 óta tagja voltam – időszerűen már nem volt képes kezelni, a másodfokon súlyozottan elvárható magas színvonalon pedig csak jelentős erőfeszítésekkel.

A családjogi perek mellett más polgári jogi (egyéb) ügyek intézésében is részt veszek, így gondnoksági perekben, megelőző távoltartás elrendelése iránti ügyekben, sürgősségi és kötelező pszichiátriai vizsgálat elrendelése és felülvizsgálata tárgyú ügyekben, végrehajtási nemperes eljárásokban, valamint a közjegyzői hatáskörbe tartozó fizetési meghagyásos eljárásokban hozott határozatok elleni jogorvoslatok elbírálásában. Az utóbbi egy-két évben a tanács referádája annyiban bővült ki, hogy kötelmi pereket is tárgyalunk és egyéb nemperes eljárásokban is eljárunk. Emellett az időszerűségi mutató javítása érdekében tett igazgatási intézkedés alapján részt vállaltunk a törvényszéken indult – két és öt éven túli – peres ügyek intézésében is. Mindezek segítettek abban, hogy az ügyek széles körére rálátást nyerjek, a szakmai látóköröm folyamatosan, elvárhatóan bővüljön.

A törvényszékünkön szolgálatban álló bíránk közötti munkakapcsolat kifejezetten jó, folyamatos az ismeretek cseréje, az előre mozdító kommunikáció. Ez fontos, mert egy mondatos információk is gyarapítják ismereteinket. A tanácsok évenként rendszeresen tartanak regionális szakmai konzultációkat a járásbíróságokon, ez 2018-ban is meg fog valósulni. A konzultációkról emlékeztetők/jegyzőkönyvek készülnek, amelyek az intranetes oldalon a szervezet többi tagja számára is hozzáférhetők. A törvényszéki első fokú bíránk havi rendszerességgel tartanak szakmai értekezleteket, amelyeken ismertetésre kerülnek a hatályon kívül helyező határozatok, megvitatják az aktuális jogi problémákat. Az egységesség és hatékonyság jegyében célszerű lenne egy belső használatú „házi mintatár” bevezetése, amelyben elhelyezhetők lennének téma szerint azok a határozatok – a felsőbb bíróság határozataival együtt – amelyeket a joggyakorlat egységessége érdekében az adott ügyekben eljáró kollégák – a jogeset újdonsága, specialitása miatt – más kollégákkal megosztanának, a figyelmük felkeltése, az ismereteik gyarapítása céljából.

A törvényszéken működő másik családjogi tanács elnökével folyamatosan kommunikálunk az anyagi jogi és eljárásjogi kérdésekben, jelezzük egymásnak az újonnan felmerülő jogi problémákat, azok megoldásában együttműködünk, esetenként határozatmintákat bocsátunk egymás rendelkezésére. Támogatjuk a járásbíróági gyakorlatot is. Az új Ptk. hatályba lépésével a korábban rögzült gyakorlatot az anyagi jogszabályok mentén nagymértékben meg kellett változtatni, melynek útját közösen egyengetjük az egységes jogalkalmazás érdekében. A járásbíróságok visszajelzései pozitívak, a járásbíróági bíró kollégák elégedettségüknek adnak hangot a tekintetben, hogy a határozatok másodfokon történő felülbírálása során a két tanács jogalkalmazása, továbbá mérlegelési szemlélete nem mutat eltérést.

A tanácsom munkájában a hatékonyságot a közös munka alaposan átgondolt szervezésével akként is biztosítottam, hogy a tanácsba beosztott bírák között a referáda nagyobb részét kitevő eljárásokon kívüli egyéb – kisebb számban intézett - ügyekben a kezdetekben előadói szakosodást vezettem be egyes új ügycsoportokra, amely lehetővé tette az ügy előadójának mélyebb elmerülését, a jogszabályi környezet és a bírói gyakorlat kimerítő felkutatását az adott ügyben. Ezzel gyorsabban alakult ki az ítélkezés gördülékenységet biztosító rutin, amellyel a befejezések számát is emelni lehetett. Ez a munkamegosztás a tanácsba beosztott bírák munkáját, felkészülését megkönnyítette, a leterheltségüket valamelyest enyhítette, mert a megoldást kereső, jogszabályi környezetet, bírói gyakorlatot felkutató munka megoszlott.

Az első fokú ítélkezés színvonalának emelése érdekében a szükséges támogatást folyamatosan megadom, bírótársaimmal szemben nyitott vagyok, a szakmai kérdésben hozzám forduló járásbíróági és törvényszéki kollégákat segítem vagy velük együtt gondolkodom. Az egységes megyei gyakorlat biztosítása érdekében együttműködöm a tanácselnök kollégáimmal. Az új Ptk. hatályba lépésekor felmerült jogalkalmazási nehézségek megoldása, illetve az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében részt vettem szakmai anyagok készítésében, szakmai értekezletek megtartásában.

A 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 173. § (1) bekezdése alapján az érdemi – szükség esetén a nem érdemi - határozatokról tanácselnöki feljegyzések készülnek, amelyekben a megadott szempontok szerinti táblázatos értékelésen túlmenően számos esetben további szöveges értékelést fűzök. Ezekben sok esetben nem csupán a hibákra, hiányosságokra mutatok rá, hanem azok okát is keresve, szakmai jellegű javaslatokat, segítő ajánlásokat teszek annak érdekében, hogy a téves gyakorlat kiküszöbölésének szükségességét ezáltal is nyomatékosítsam.

Az ítélezés problémáira a bíróvizsgálatok keretében is módomban nyílik rálátni. Eddig hét alkalommal végeztem bíróvizsgálatot. Ezek során körültekintő alapossággal igyekeztem a szakmai hiányosságok mellett azok okait is feltárni, megvilágítani.

Egy alkalommal más tanácsba beosztott igazságügyi alkalmazott munkáját is értékeltem.

Tanácselnökként széles körben rálátásom van a járásbíróságok, illetőleg a polgári ügyszakban tevékenykedő járásbíróági bíró kollégák döntő többségének ítélezésére. Ismerem azokat az objektív és szubjektív tényezőket, amelyek általában az eljárások elhúzódásához vezetnek. Ezek az okok ügycsoportonként és személyenként változóak, ezért álláspontom szerint az időszerűségi követelményeket alapvetően ügycsoportonként és egyénre szabottan kell kezelni. Az ehhez szükséges intézkedéseket célirányosan kell megtenni (pl. mentori támogatással, kiscsoportos szakmai konzultációkkal). Hivatkozom arra, hogy én mentori tevékenységet egy járásbíróági bíró esetében már végeztem, és egy év alatt látványos eredmények voltak elérhetőek. Jó együttműködés alakult ki közöttünk, tárgyalásokat látogattam, rámutattam a tárgyalásvezetési, bizonyítási problémákra, ítéletszerkesztési anomáliákra, átbeszéltük a jogszabályváltozásokat. A törvényszéken kiscsoportos szakmai konzultációra a devizaperek tárgyában került sor, amelyet más ügyszakokra is célszerű kiterjeszteni.

Az ítélezés időszerűsége és magas szakmai színvonala

A bíróságok alkotmányos kötelezettségeinek maradéktalan teljesítése, tehát a magas színvonalú – az anyagi és eljárási szabályoknak megfelelő - ítélezés és az eljárások ésszerű határidőn belül történő lefolytatása a stratégiai célok élére került, a kiemelt jelentőségére tekintettel.

A bírák Etikai Kódexe a 4. cikk (1) bekezdésében rögzíti, hogy a bíró a részére kiosztott ügy célirányos és ésszerű határidőn belüli lezárására törekszik, a munkáját felkészülten, szorgalmasan, kellő szakmai alázattal végzi.

A Bszi. 10. § (3) bekezdése értelmében az ügyelosztási rend kialakítása során figyelemmel kell lenni az ügyek jelentőségére, munkaigényességére, az ügyérkezés statisztikai adataira, valamint az arányos munkateher kívánalmára.

Az ügy bírójának az ítélezése során szem előtt kell tartania a megalapozottság és az időszerűség kritériumát, azonban ehhez szervezetileg meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek az alkotmányos kötelezettség teljesítését lehetővé teszik. Gondolok itt a munkateher arányosságának, a tárgyi és személyi feltételeknek, valamint a bírák igény és lehetőség szerinti szakosodásának biztosítására. Kétségtelen, hogy a bíró nem kerülhet abba a helyzetbe, hogy választásra kényszerüljön a gyors és a megalapozott döntések között, de az nem engedhető meg, hogy az ugyanazon bíró előtt folyamatban lévő eljárás szubjektív okokból két éven túlra emelkedjen. Ezért az eljárások két éven túli elhúzódásának a bírói hozzáállásra visszavezethető okait észlelni, és az igazgatási keretek között kezelni kell. A bírák döntő többségénél az eljárás elhúzódását eredményező szubjektív okokat (ügyintézési késedelem, tájékoztatási kötelezettség nem megfelelő teljesítése, célszerűtlen, nem hatékony pervezetés, indokolatlan halasztási gyakorlat) nem észlelünk, ők az elvárásoknak ilyen szempontból maradéktalanul megfelelnek, ezért a részükről is jogos igény az, hogy ne kerüljenek „egy skatulyába” azokkal a kollégákkal, akiknél a szubjektív késedelem – hasonló leterheltség mellett - visszatérően, több esetben kimutatható. Másrészről pedig nem lehet eleget hangsúlyozni, hogy az ügyek mögött meghúzódó jogalanyok a jogvitájuk, az élethelyzetük, az anyagi viszonyaik rendezésének gyorsaságát az alkotmányos jogukkal felvértezve várják a bíróságtól.

A Magyar Igazságügyi Akadémián – a többi között – „pergazdaságosság, pertaktika, időszerűség” tárgykörében is végeztem szemináriumvezetői tevékenységet, amelynek során azt vizsgáltuk, hogy milyen „praktikákkal” lehet az eljárásokat gyorsabban befejezni. Ilyen például a bizonyítás sorrendisége, amellyel felesleges bizonyítás kerülhető el, ezáltal az időszerűségi mutató javítható. Ugyancsak szemináriumvezetőként vettem részt a bírósági titkárok képzésében a „határozatszerkesztés” témakörben, amelynek során kitértem arra is, hogy a határozatok szerkesztésének mikéntje is hatást gyakorol az időszerűségi mutatókra. Gondolok itt például a feleslegesen hosszú, terjengős határozatokra, amelyek más munkáktól, más ügyektől értékes órákat vonnak el.

Az ítélezés időszerűségének követelménye

Az eljárások ésszerű határidőn belüli befejezése függ a munkateher alakulásától is, mert nagyobb ügymennyiség a bíró figyelmét nyilvánvalóan jobban megosztja, minden ügyre figyelnie kell, minden ügyben tartania kell az eljárási határidőket. A munkateher egyrészt a megelőző időszakról folyamatban maradt, másrészt a vizsgált időintervallumban érkezett ügyek összessége. Amennyit ezen ügyekből nem fejeznek be a vizsgált időszakban, az folyamatban marad az időszak végén.

Az időszériusági mutatókat a 2015. és 2016. évi statisztikai adatok tanulmányozásával vizsgáltam. *(Megjegyzés: A táblázatokban megjelölt százalékos mérték az előző évhez viszonyított mérték)*

**A járásbíróságok és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
peres ügyforgalma (2015)**

	érkezés		befejezés		folyamatban maradt	
	szám	%	szám	%	Szám	%
polgári per	16.217	91,9	16.690	93,2	8.976	95
közigazgatási per	1.268	90,6	1.378	105,4	663	85,8
munkaügyi per	914	72,4	1.161	78,8	521	67,8

**A járásbíróságok és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
nemperes ügyforgalma (2015)**

	érkezés		befejezés		folyamatban maradt	
	szám	%	szám	%	Szám	%
polg. és gazd-i nemperes	5.423	109,5	5.160	104,6	572	185,1
közigazgatási nemperes	375	101,6	404	116,1	126	81,3
munkaügyi nemperes	138	75,8	151	88,3	2	13,3
végrehajtási nemperes	18.231	129	17.687	125	4.159	115

**A járásbíróságok és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
peres ügyforgalma (2016)**

	érkezés		befejezés		folyamatban maradt	
	szám	%	szám	%	Szám	%
polgári per	17.595	108,5	17.186	103	9.385	104,6
közigazgatási per	1.291	101,8	1.265	91,8	689	103,9
munkaügyi per	904	98,9	825	71,1	600	115,2

**A járásbíróóságok és a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
nemperes ügyforgalma (2016)**

	érkezés		befejezés		folyamatban maradt	
	szám	%	szám	%	Szám	%
polg. és gazd-i nemperes	5.547	102,3	5.711	110,7	408	71,3
közigazgatási nemperes	417	111,2	435	107,7	108	85,7
munkaügyi nemperes	152	110,1	153	101,3	1	50
végrehajtási nemperes	14.795	81,2	15.579	88,1	3.375	81,1

A táblázatok számadatait tekintve megállapítható, hogy a folyamatban maradt ügyek 2016 végére az előző időszakhoz képest jelentősen növekedtek, amely *a munkaügyi perek esetében jelentős kiugrást mutat*. A nemperes ügyszakban a folyamatban maradt ügyek száma az előző időszakhoz képest lényegesen csökkent.

A járásbíróóságokon **2016 végén folyamatban maradt** 9.358 polgári peres ügy 5,2 %-a volt 2-3 éves, 3,5 %-a 3-5 éves, míg 1,2 %-a 5 év feletti. Ezek a mutatók kedvezőtlenebbek az országos szintű mutatóknál (sorrendben: 2,9-1,7-0,5 %), és a többi törvényszék mutatóinál. A folyamatban maradt 689 közigazgatási per 2 %-a 2-3 éves, míg 0,6 %-a 3-5 éves. Ezek is magasabbak az országos adatoknál (sorrendben: 0,6-0,2 %). A folyamatban maradt 600 munkaügyi perből 4,3 % 2-3 éves, 3,3 % 3-5 éves, 3,8 % 5 év feletti, amely ugyancsak magasabb arányt mutat az országosan folyamatban maradt ügyek időtartamához képest (sorrendben: 3,2-1,8-0,9 %).

Az időszerűségi mutatók romlását, illetőleg az országos átlagtól való eltérését – objektív oldalról - meglátásom szerint egyfelől a törvényszékhez tartozó egyes járásbíróóságokra, törvényszéki egyes tanácsokra vetített - ügycsoportonként számba vett - érkezési ügyszám, a folyamatban lévő ügyek száma, mint munkateher, emellett eredményoldalon a havi átlagos befejezés változásai tükrében szükséges vizsgálni.

Az időszerűséget érintő, az országos átlagnál kedvezőtlenebb mutatókat, mint az egy tanácsra eső folyamatban maradt ügyek számát (170,55) akkor lehet vezetési intézkedésekkel hatékonyan befolyásolni, ha komplex elemzéssel egyidejűleg figyelembe vesszük az országos átlagot meghaladó átlagos ügyérkezést (26,69), és a havi átlagos befejezést (26,21) is.

Jól láthatóan az időszerűségi mutatók mellett az ügyterhelési mutató és a havi átlagos ügybefejezési mutató (26,21) is országos átlag feletti. Az országos átlagon felüli eltérések mind a teher, mind az eredményoldalon egy irányba mutató eltéréseket jeleznek, az országos átlagnál nagyobb munkaterhet és befejezést. Mindezek arra engednek következtetni, hogy az

időszerűségi mutatók javításához a bírák felkészültségének növelése, és rendszeres ellenőrzés szükséges. Ehhez társulhat megoldásként az ügycsoportonként esetileg felhalmozódó ügyhátralékoknál az ad hoc szervezési feladat (pl. munkaerő átcsoportosítás kirendeléssel).

Az időszerűségi mutató javítása érdekében a törvényszék 2016-ban jelentős erőfeszítést tett, az OBH által meghirdetett programok keretében is.

Ilyen eredetű időszerűségi mutató romlás mutatható ki egyértelműen a devizaperekknél, ahol azok tömeges érkezésén túl, az ügyek újszerűségével együtt járó jogalkalmazási bizonytalanság lépett fel, amelyhez hozzájárult az iránymutató felsőbb bírósági joggyakorlat hiánya, illetőleg a felsőbb bírósági szintű jogalkalmazási bizonytalanság is.

Az időszerűségi mutató romlásának sajátos faktora az „előregedett” – „görgetett” – ügyek kezelése, amely továbbra is a legsürgetőbb probléma. Az ilyen ügyek kedvezőtlen hatása megmutatkozik a bírói figyelem megosztásában, a párhuzamosságok növekedésében, így megszüntetése a rendszerszintű áttekintésen túl egyedi vezetői intézkedéseket is igényel. Ebbe beleértendő - rövidebb és hosszabb távon is – mindenekelőtt a szubjektív okok feltárása, az erre épülő igazgatási intézkedések meghozatala (pl. jelentésre felhívás, eseti adatszolgáltatás, helyszíni ellenőrzés, tárgyalások hallgatása, a tárgyalási időközök lerövidítése, az ítélező bíró eseti tehermentesítése, de ultima ratio-ként az ügy átszignálása is).

A bírói állomány mennyiségi javítása a megüresedett bírói álláshelyek betöltése útján rendelkezésünkre álló lehetőség, amely minőségi javulást von maga után (az egy kézben lévő ügyek számának csökkenésével). Ezt rendszerszintűen egészíti ki a folyamatos bírói ellenőrzési és minősítési gyakorlat, amelyhez kapcsolódhat a mentori rendszer is. Ez természetesen a tapasztalt és felkészült bírói állomány fokozott terhelését is jelenti, amelynek ösztönzési rendszerre kell támaszkodnia.

A járásbíróságok civilisztikai ügyszakos bírúinak tevékenységét tekintve a helyi bíróságoknál 2016 végén összesen 9.929 peres ügy maradt folyamatban, amelyből 9.385 polgári peres, míg 544 gazdasági peres ügy. A 9.929 peres ügyből 1.007 ügy két éven túli, ezen belül 122 ügy 5 éven túli.

A járásbíróságok polgári és gazdasági peres ügyforgalmának alakulását szemlélve, az állapítható meg, hogy 2016. évben a havi átlagos érkezés (26,69), havi átlagos befejezés (26,21), továbbá az egy tanácsra eső folyamatban maradt ügyek száma (170,55) egyaránt meghaladta az országos átlagot (sorrendben: 25,42-24,86-128,43). Ez nagy munkaterhet jelent, a megüresedett bírói álláshelyek betöltésével várható megoldás, illetőleg az okokat bíróságonként szükséges vizsgálni.

A törvényszéki első fok ügyforgalma

(2015)

	érkezés		Befejezés		folyamatban maradt	
	Szám	%	szám	%	szám	%
polgári per	1.033	109,9	1.071	99,5	595	94
civilisztika nemperes (P+G)	566	116	629	130	126	66,7
végrehajtási nemperes	8.359	109,2	8600	126	6.356	96,3

Törvényszéki első fokon 2015 végén folyamatban maradt **595 polgári per** 3,4 %-a volt 2-3 éves, 12,1 %-a 3-5 éves, míg 12,3 %-a 5 év feletti. Ezek a mutatók – a 3 év feletti ügyek esetében - kedvezőtlenebbek az országos szintű mutatóknál (sorrendben: 4,4-7,2-5,9 %).

A törvényszéki első fok ügyforgalma

(2016)

	érkezés		Befejezés		folyamatban maradt	
	szám	%	szám	%	szám	%
polgári per	1.904	184,3	1.716	160,2	783	131,6
civilisztika nemperes (P+G)	727	128,4	724	115,1	129	102,4
végrehajtási nemperes	8.495	101,6	14.827	172,4	24	0,4

A táblázat adataiból kitűnik, hogy a polgári peres ügyek érkezése az előző év viszonylatában 184,3 % (országos mutató: 114,2 %, amely az ügyteher jelentős emelkedését mutatja. A befejezési mutató 160,2 %, ez is jelentős emelkedést mutat (országos mutató: 120,3 %). A befejezések száma tehát jelentősen nőtt, de az ügyérkezés ezt meghaladó növekménye miatt a folyamatban maradt ügyek száma is megemelkedett. A végrehajtási nemperes eljárások befejezési mutatója 172,4 %, amely egyfelől törvényszéki viszonylatban is jelentős emelkedés, de egyúttal jóval magasabb az országos mutatónál is (105,1 %). Az adatok integrált elemzése nélkül is egyértelműen dokumentálható a törvényszéki kollégiumi és bírói jelentős erőfeszítés az ügyek gyors és eredményes feldolgozását illetően.

Törvényszéki első fokon 2016 végén folyamatban maradt **783 polgári per** 3,7 %-a volt 2-3 éves, 6,4 %-a 3-5 éves, míg 7,5 %-a 5 év feletti. Ezek a mutatók – a 3 év feletti ügyek esetében – kedvezőtlenebbek ugyan az országos szintű mutatóknál (sorrendben: 4,2-4,4-5,1 %). Ugyanakkor az időszerűség javulása nyomon követhető annyiban, hogy az előző évihez képest jelentősen kiugró ügyérkezés és befejezés mellett a folyamatban maradt 3 éven túli ügyek százalékos aránya kisebb, mint az előző évben.

A törvényszéken befejezett elsőfokú polgári pereknek – az eljárás időtartamát tekintve - 2015-ben 4,7 %-a 2-3 éves, 11,9 %-a 3-5 éves, 9,6 %-a 5 év feletti volt (országos mutató sorrendben: 2,8-4,4-2,6), míg 2016-ban 2,2 %-a 2-3 éves, 3,8 %-a 3-5 éves, míg 4,4 %-a 5 év feletti volt (országos mutató sorrendben: 2,4-2,3-2,0 %). Tehát a régi ügyek befejezésének aránya kedvezőbb az országos átlagnál.

A fenti pozitív tendenciákat fenn kell tartani és meg kell erősíteni, a járásbírói elnökök és tanácselnökök bevonásával, vezetői intézkedésekkel további eredményeket kell elérni.

A kollégium munkakapcsolata, szakmai együttműködése a Közép-magyarországi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiummal kiváló, amelyet a jövőben is fenn kell tartani. A törvényszék időszerűségi mutatója a közigazgatási és munkaügyi ügyszakban nem ad okot meglepedésre, távolról sem tekinthető ideálisnak. A folyamatban maradt két éven és – a munkaügyi ügyszakban – három éven túli ügyek száma elemzést és vezetői intézkedéssorozatot igényel.

Az eljárások elhúzódásának szubjektív okait is fel kell tární, és elsődlegesen ezek redukálására kell helyezni a hangsúlyt. A két éven túli ügyekben ellenőrizni és elemezni kell a bírák ítélezési tevékenységét, az eddig elrendelt igazgatási eszközök fenntartásával. Indokolt esetben soron kívüli vizsgálatok, célvizsgálatok elrendelésével kell feltárni az időszerűség romlásának okait. A kirendelések lehetőségét is vizsgálni kell. Mindezekre folyamatosan és mindaddig szükség van, amíg a mutatók az országos átlagot legalább megközelítik. A kirendeléseknél figyelembe kell venni a létszámhelyzetet (a bírák létszáma a civilisztikai ügyszakban járásbírói szinten 102, törvényszéki első fokon a polgári ügyszakban 11).

Megjegyzendő, hogy az időszerűségi mutatóknak nem kedvez az ügyek átosztása sem, amely viszont részben összefüggést mutat a bírói fluktuációval, amelyre az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása cím alatt kitérek.

Az ítélezési folyamatot egészében meghatározó új faktor a 2018. január 1-jén hatályba lépő új perrendtartási (polgári és közigazgatási) törvények gyakorlatba történő átültetése. Az új eljárási törvények gördülékeny elsajátítása a legsürgetőbb kérdés. A cél, hogy a bírák az eljárási szabályokat egységesen értelmezzék, alkalmazzák. Előre nem prognosztizálható, hogy az időszerű ítélezést alapvetően befolyásoló, tömegesen hatályba lépő és gyakran változó új anyagi jogszabályok mellett, az egyébként az ítékezés időszerűségét elősegítő új eljárási szabályok – illetőleg az új és a folyamatban lévő ügyekben még alkalmazandó jelenleg hatályos perrendtartás, bírói figyelmet megosztó párhuzamos alkalmazása – a kezdetekben mennyiben lassítják az ügyek intézését. Arra kell törekedni, hogy az átállási időszak minél rövidebb legyen, és az időszerűségi mutatók ne romoljanak. A tanulási folyamat kiadott segédanyagokkal támogatott, de a gyakorlathoz további segítséget kell adni a kollégáknak. Az első két évben rendszeresen, majd a felmerülő, összegyűjtésre kerülő problémák mentén. A Budapest Környéki Törvényszék Polgári-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma Polgári

Szakágának 2018. évi munkatervét tekintve a kollégium a jövő évre vonatkozóan nagy hangsúlyt fektetett az új Polgári perrendtartás gyakorlati kérdéseinek kollégiumi üléseken történő megvitatására. Ezen túlmenően szükségesnek tartom határozat-minták készítését, azok más törvényszékekkel történő egyeztetését, és az első fokon eljáró kollégák rendelkezésére bocsátását, még a törvény hatályba lépése előtt.

Az ítélezés megalapozottságának követelménye

A független bírókkal szembeni követelmény az ítélezés magas színvonala, az eljárási és az anyagi jogszabályok helyes alkalmazása.

Az ítélezés időszerűsége annak megalapozottsága nélkül értelmezhetetlen. A hatályon kívül helyezések száma/aránya az ítélezési tevékenység színvonalának olyan fokmérője, amely kihatással van az ügyek időszerű elbírálására is, az eljárások megismétlése értelemszerűen azok elhúzódását eredményezi. A hatályon kívül helyezési gyakorlat tárgyában a törvényszéken 2016-ban tartott workshop előadójaként (moderátoraként) tanulmányoztam, elemeztem a hatályon kívül helyezések okait, amelynek során számításokat végeztem a járásbírói szinten 2014. és 2015. évekre vonatkozóan a hatályon kívül helyezett ügyek arányának alakulásáról.

Ami a járásbírói szintet illeti, a hatályon kívül helyezett és az összes befejezett ügy aránya – a megyei átlagot tekintve – 2014-ben 15,7 %, míg 2015-ben 14,8 % volt. Az arányok tehát némi javulást mutattak. Ugyanakkor megvizsgálva az egyes járásbíróóságok hatályon kívül helyezési arányait, jelentős eltéréseket tapasztaltam. 2014-ben a legalacsonyabb hatályon kívül helyezési arány 9 % volt, míg a felső értéket képviselő járásbíróóságon ez az arány 27,6 % volt (háromszoros!). 2015-ben a legkisebb arány 9,9 %, a legnagyobb arány pedig 26,7 % volt. Mivel a legnagyobb hatályon kívül helyezési arányt mutató járásbíróóságokon a szignálás „automatikus” (vagyis a bírák nem szakosodnak ügycsoportra vagy ügycsoportokra) egyértelműnek látszik, hogy a bíróságok közötti „nagy szakadék” háttérben jórészt a szignálási rend áll. Ez alapvetően igazgatási kérdés.

A hatályon kívül helyezés arányát egyénenként olyan más tényezők is befolyásolhatják, mint a bírói figyelmet nagymértékben megosztó nagy ügyszám, a bírói önképzés hiánya, a felületes vagy hanyag munkavégzés. Ezek a tényezők önmagukban bíróságok között ilyen jelentős eltérést nem eredményeznének. Itt vetődik fel a bírák szakosodásának az időszerűséget és megalapozottságot javító lehetősége, jelentősége. Az automatikus szignálási rend kedvezően hat az ítélezési transzparenciára, a bírói függetlenség érvényesülésére, a megalapozott ítélezésre, a bírósági ítékezésbe vetett közbizalomra. Az automatikus szignálási rend ügycsoportok szerint strukturáltsága az előbbi követelményeket nem sérti, nem veszélyezteti, és ugyanakkor nyilvánvalóan alkalmas az ítélezés időszerűségét és megalapozottságát

növelni. Ezt az átstrukturálást csak kellő megfontolás mellett lehet érvényesíteni, nem vezethető be önmagában szubjektív szempontok, mint pl. kedvenc jogterületek szerint, és az időnkénti ügycsoport újrendezést, rotációt nem szabad elhagyni ilyen rendszer bevezetése mellett sem.

Több, különösen az automatikus szignálási rendet alkalmazó bíróságoknál lévő járásbíróági kolléga jelezte, hogy szívesebben szakosodna egy-két-három ügycsoportra, amennyiben arra lehetősége lenne, de az ügyelosztási rend nem teszi lehetővé. Ismert, hogy a bírácoknak vannak „kedvenc” jogterületei, illetőleg számukra kevésbé kedvelt ügycsoportok. Az is kétségtelen, hogy a megyében nem minden bíróságon biztosítható a szakosodás, hiszen van olyan járásbíróóság (Nagykőrösi Járásbíróóság), ahol 2016-ban egy polgári bírósági teljesített szolgálatot. Azokon a járásbíróóságokon viszont, amelyeken ennek személyi feltételei adottak, és erre igény van, indokolt lenne a szignálási rendet újragondolni. A járásbíróági vezetők, bírácok bevonásával át kell tekintenünk a megoldási lehetőségeket. Többféle verzió is lehetséges. Például a kezdő bírác referádája kezdetben egy-két ügycsoportot ölelne fel, később pedig az ítélezésük eredményessége, a gyakorlati rutin függvényében fokozatosan bővíthető lenne. Az előbbieknél alárendelten vehetők figyelembe a felvetődő szubjektív igények is. A szakosodás kétséget kizáróan mélyíti a bírói jártasságot, egy-egy jogterület mélyebb ismeretét eredményezi, amely nagymértékben növelheti a munkakedvet, csökkentheti a stresszt, növeli az önbizalmat, de esetenként növeli a sajnos előforduló fásultságot, a rutintól építkező ítélezés veszélyét. Ugyanakkor az ítélezés egységességének követelménye kétségtelenül jobban érvényesül, ha a bírác az egyes ügytípusok bírói gyakorlatát biztonsággal átlátják. A szignálás teljes automatizmusa, az ügycsoportokhoz szükséges speciális ismeretek, gyakorlottság figyelmen kívül hagyásával még maximális bírói szorgalom mellett is az ítélezés hatékonysága ellen hat. Szinte lehetetlen elvárás, hogy a bírósok sokféle ügycsoportban és az átlagot jóval meghaladó ügyszámmal hatékonyan és önbizalommal telve dolgozzon.

A megalapozottsági mutatók a járásbíróóságokon 2016-ban az alábbiak szerint alakultak:

Járásbíróóság	Fellebbezési tárgyalás alapján hozott határozat					
	Összesen	Ebből				
		Helyben-hagyó	Részben megváltoztató ítélet	Egészben	Hatályon kívül helyező Végzés	Egyéb
Budakörnyék	218	112	23	16	33	34
Budaörs	404	232	47	24	48	53
Cegléd	114	63	11	8	22	10
Dabas	137	57	20	8	25	27
Dunakeszi	175	101	14	8	29	23
Gödöllő	260	150	21	20	32	37
Monor	138	86	5	9	19	19
Nagykátá	85	33	11	6	26	9
Nagykőrös	28	10	4	1	9	4
Ráckeve	331	154	36	14	71	56
Szentendre	244	138	33	25	35	13
Vác	121	54	14	9	22	22
Összesen:	2255	1190	239	148	371	307

A fenti táblázat alapján a hatályon kívül helyezés arányokban:

Járásbíróság	Befejezett ügyek	Hatályon kívül helyezett ügyek száma	Hatályon kív. Helyezés és összes bef. aránya
Budakörnyék	218	33	15,1 %
Budaörs	404	48	11,8 % (!)
Cegléd	114	22	19,2 %
Dabas	137	25	18,2 %
Dunakeszi	175	29	16,5 %
Gödöllő	260	32	12,3 %
Monor	138	19	13,7 %
Nagykátá	85	26	30,5 %
Nagykőrös	28	9	32,1 % (!)
Ráckeve	331	71	21,4 %
Szentendre	244	35	14,3 %
Vác	121	22	18,1 %
Összesen	2255	371	16,4 %

A táblázatban rögzített arányszámokból látható, hogy az eltérés továbbra is jelentős az egyes járásbíróságok között: 2016. évben **11,8-32,1 %** között mozgott.

Az ítélkezés megalapozottságának növelése keretén belül, annak strukturális feszültségeit mutató járásonkénti feltűnő eltérések felszámolását is célzó vezetői intézkedések során elsődlegesen azokra a járásbíróságokra (6 járásbíróság) kell a figyelmet fordítani, amelyek esetében a hatályon kívül helyezési arány jóval meghaladja a megyei szintű átlagot. Közöttük külön csoportot képez az a három járásbíróság, ahol az ítélkezés megalapozottságának negatív aránya a 20 %-ot is meghaladja. Itt szoros és összehangolt járásbírói elnöki és törvényszéki kollégiumvezetői együttműködésen alapuló időleges, de célzott bírói ellenőrzés, bíróra lebontott külön szakmai támogatás addig szükséges, amíg az arányok megközelítik az átlagot.

A vezetői beavatkozás kitüntetett forrásai legyenek a tanácselnöki feljegyzések, ezeket folyamatosan elemezni kell. A szakmai támogatást szakmai értekezleteken, konzultációkon kell biztosítani. Itt kiemelt szerepet kaphatnak a legjobb megalapozottsági mutatókkal bíró járásbírák, valamint a törvényszéki tanácsok tagjai.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. évi ítélkezési tevékenységének megalapozottságát vizsgálva, megállapítható, hogy a 203 közigazgatási peres ügy került másodfokon elbírálásra, amely 28 esetben hatályon kívül helyezéssel zárult (13,7 %). A 382 másodfokon felülbírált munkaügyi perben hozott határozat közül 33 került hatályon kívül helyezésre (8,6 %). A törvényszék első fokon hozott 714 határozata került másodfokon elbírálásra, amelyből 102 határozat lett hatályon kívül helyezve (14,2 %).

Az ítéletek megalapozottsága elemzésénél külön ki kell térnem egy speciális ügycsoportra az ún. devizaperek körére. Az ítélkezés időszzerűségénél is feltűnt ennek az ügycsoportnak a negatív hatása, itt sem hagyható elemzés nélkül. A Budapest Környéki Törvényszéken az ún. devizaperek többségét a járásbíróság hatáskörébe tartozó végrehajtás megszüntetési perek alkotják, de idetartoznak a szerződés érvénytelenségi perek, illetve a szerződésre alapított azon marasztalási perek is, amelyekben az alperes érvénytelenségi kifogással él. A devizaperekben az irányadó devizatörvényeken, az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében a Kúria által megalkotott polgári jogegységi határozatokon kívül a Kúria mellett működő konzultációs testület, a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásának összefoglalói is jelentős segítséget nyújtanak a felmerülő jogi problémák megoldásához. Az alkalmazandó anyagi jog alapos elsajátításán túl, szükséges a felsőbb bírósági jogértelmezési iránymutatást tartalmazó eseti és elvi döntések, a szakmai konzultációk anyagának a bírák általi rendszeres tanulmányozása, felhasználása. Ugyanakkor a bírák által a peres ügyekben észlelt, az iránymutatások, bírói gyakorlat által még „le nem fedett” jogi problémák feltárása, összegyűjtése, és a megoldások kialakításában a kollégiummal való együttműködés is elkerülhetetlen feladat. Ennek a tudás- és elemzőműhelynek a rendszeres működtetése vezetői feladat.

A mai helyzetben kikerülhetetlen probléma, hogy több járásbíróságon kezdő bírók tárgyalják ezeket a nehéz jogi megítélésű ügyeket, amelyekben szinte mindig több komoly jogkérdésről kell dönteni. Nehézséget okoz az is, hogy a fentebb hivatkozott szakmai egyeztetések szinte kizárólag az érvénytelenségi perekben felmerülő kérdések megválaszolására irányulnak, és ezek a végrehajtás megszüntetési perekbe nem „emelhetők át” automatikusan. A végrehajtás megszüntetése iránti perekre vonatkozó különleges eljárási szabályokat ugyanis a bírók nem hagyhatják figyelmen kívül. Hangsúlyt kell fektetni ezért a végrehajtás megszüntetési pereket tárgyaló járásbírók szakmai támogatására.

Közismert, hogy az un. devizaperek jelentős hányada az Európai Unió Bírósága előtt folyó előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig felfüggesztésre került. Az EUB döntését követően a devizaperek számának ismételt emelkedése várható, de az uniós bírósági döntések, az őket követő felsőbb bírósági döntések egyúttal fel kell, hogy gyorsítsák a perek lefolyását is.

Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása

A „felgyorsult világ”, a változó gazdasági és társadalmi viszonyok, a technikai megoldások korszerűsítése, a felfokozott jogalkotási munka, mint külső adottságok megkövetelik, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak folyamatosan képezzék magukat annak érdekében, hogy a változásokkal lépést tudjanak tartani, ezáltal az igazságszolgáltatás hatékonysága növekedjen.

A bírósági szervezetben az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás gondosan tervezett menetben, módszerekkel valósítható meg optimálisan. Az emberi erőforrások hasznosítása az egyéni munkateherhez igazodik.

Az ügyek arányos elosztásának, a munkateher kiegyenlítésének érdekében a bírák és az ítélkezést segítő munkaszervezeti egységek/személyek munkaterhének alakulását folyamatosan figyelemmel kell kísérni. A kollégiumnak elsődlegesen a saját erőforrásokkal kell gazdálkodnia, azokat optimálisan kell elosztania, hasznosítania, figyelemmel az engedélyezett létszámadatokra. Az engedélyezett, illetőleg a tényleges létszámkeret több objektív körülmény függvénye (tartós távollét, lemondás, pályázás stb.). A létszámkeretnek a változó ítélkezési igényekhez való igazítása folyamatos vezetői figyelemmel kísérést, elemzést, megalapozott prognóziskészítést igényel. A tartós területi, illetőleg ügycsoporti változások kihathatnak a bírák szakterületi elhelyezésére, illetőleg munkavégzési helyük változására is. A munkateher változása szervezeti egységek közötti kirendeléseket tehet és tesz szükségessé, amely során figyelemmel kell lenni logisztikai szempontokra is (utazással töltött idő).

A bírák esetében a munkateher ügyszakonként egy meghatározott időszakban (időegység alatt) érkezett ügyek számának, a megelőző, ugyanolyan időszakban folyamatban maradt ügyek számának, az ügyek súlyozásának (összetettségének, munkaigényességének), és az ügyszakban működő tanácsok számának ismeretében mérhető.

A Titkári Munkateher Mérési Munkacsoport projektmunkával felmérte a titkárok munkaterhét, kidolgozott egy mérési módszert, amellyel követhető a munkateher alakulása. A törvényszéken az igazságügyi alkalmazotti létszám és munkateher felmérése is megkezdődött.

Az igazságügyi alkalmazottak esetében fontosnak tartom a munkaidő teljes és optimális kihasználását, a munkavégzés alól átmenetileg „felszabaduló” igazságügyi alkalmazott foglalkoztatását. Gondolok itt azokra az esetekre, amikor a bírák bíróvizsgálatot végeznek, tartós képzésen vesznek, vagy bármilyen más okból több napig távol vannak. Ilyenkor az igazságügyi alkalmazott nem ülhet „üres asztal” mellett, hanem ha a munkáját befejezte, jelentkeznie kell a szervezeti egység vezetőjénél máshol történő besegítésre annak érdekében,

hogy a 8 órától 16 óráig terjedő munkaidejét teljes mértékben kihasználja (levonva abból az ebédidőt). Ezt a szervezeti egység vezetőjének szűrőpróbaszerűen ellenőrizni kell.

Mind törvényszéki, mint járásbírói szinten nagyon hasznos és hatékony a team munka, az igazságügyi alkalmazottak: bírósági titkárok, bírósági fogalmazók és felsőfokú végzettségű tisztviselők bevonásával, amellyel a bírókra nehezedő munkateher jelentősen enyhíthető, az időszűrőség javulása várható. Ezért a rendelkezésre álló létszámot a lehető legoptimálisabban kell kihasználni és csoportosítani. A törvényszéken beosztott titkár munkatársak részt vesznek az ügyek előkészítésében, határozattervezetek elkészítésében, a kurrencia intézésében. Ezáltal az ismereteik bővülnek, széles körű gyakorlati tapasztalatokra tesznek szert. A jövőben is ügyelni kell arra, hogy a titkárok az egyesbírók és a tanácsok munkáját arányosan segítsék. A fogalmazók foglalkoztatásából, felkészítéséből pedig ugyancsak arányosan kell részt vállalnia a bírának.

Szembe kell néznünk a bírói, igazságügyi alkalmazotti fluktuáció problémájával, ezt a helyzetet a lehetőségekhez képest kezelni kell, hiszen célunk az ítélkezési munkát végző bírónk, az ítélkezést támogató dolgozóink megtartása. A fluktuációnak számos oka lehet, például a családi körülmények megváltozása, karrierépítés, folyamatosan nagy munkateher, vagy a munkateher jelentős emelkedése, a munkahelyre való rövidebb utazási idő. A tartós távollét (például gyermekvállalás miatt) a munkateher emelkedésével jár, mert a tárgyaló tanácsok, a tanácson belüli bírák száma csökken.

A Budapest Környéki Törvényszéken az idei évben több bíró lemondott, illetőleg a titkári álláshelyek sincsenek maradéktalanul betöltve. Mindezek okait vizsgálni kell, és ennek alapján meg kell találni azokat a megoldásokat, amelyek ezt a folyamatot visszafordítják.

Más esetekben az elvándorlás a bírósági szervezeten belüli. A nagyobb a létszámkerettel rendelkező törvényszékeknél gyakoribbak az „üresedések”, így több az előrelépési lehetőség is, de ez egyúttal nem kívánt szívóhatást is kifejt a kisebb létszámkerettel működő és szomszédos bíróságokra. Ezekben az esetekben az elvándorlás célja az érthető és természetes karrierépítés. Lökésszerű álláshely bővülések esetén azonban váratlan, nehezen kezelhető látens, sőt diszfunkcionális következmények lépnek fel. Olyan bírói mozgás indul be, amely az üresedő bíróságokon a minőségi állomány csökkenéséhez vezethet. Pl. több tehetséges pest megyén belüli járásbírói kolléga azért pályázott a Fővárosi Törvényszék első fokára, mert törvényszékünk első fokára – a szűkebb engedélyezett keret miatt is - a benyújtott pályázata eredménytelen volt, vagy még évekig kellett volna várnia törvényszéki bírói hely megüresedésére. A Fővárosi Törvényszéken nagyobb a létszámkeret, a bővítés is nagyobb volt, gyakoribbak az „üresedések”, így több az előrelépési lehetőség is. Ennek negatív hatásai a szomszédos Budapest Környéki Törvényszéken azonnal, rövidtávon megjelentek. A teljesség igényével meg kell jegyezni, hogy a törvényszékünkre történő átvándorlás is megfigyelhető, más törvényszékekről, sőt más hivatásrendből is, a visszavándorlás sem ritka.

A bírói álláshelyek megüresedésének természetesen előfordulhatnak más okai is, amelyek előfordulásukkal egyidejűleg azért tisztázandók, hogy azok ne egy tartós folyamat kezdetét jelentsék és a vezetői reakcióképesség fennmaradjon.

A tárgyi feltételek optimális felhasználása, a pénzügyi erőforrásokkal való rendelkezés

A bírák Etikai Kódexe a 4. cikk (2) bekezdésében rögzíti, hogy a bíró gondot fordít a bíróság eszközeinek, ellátmányának és erőforrásainak a rendeltetésszerű és gazdaságos felhasználására. Ezzel az ésszerű, takarékos gazdálkodást az elvárható etikus magatartás szintjére emeli.

A Budapest Környéki Törvényszék a polgári-közigazgatási-munkaügyi ügyszakban a munkafeltételek adottak, a munkavégzéshez szükséges eszközök rendelkezésre állnak. A kollégák számítógépekkel, diktafonokkal felszereltek, a Complex jogtár minden bíró számára elérhető.

A „távoli asztal elérése” (VERDE) megkönnyíti az otthondolgozást a bírák számára, ezáltal ugyanis hozzáférnek a bírósági munkaállomáson található anyagokhoz. Informatikus szakemberek segítik az újabb alkalmazások elsajátítását. A bírósági informatikai állomány folyamatosan megújul, az automatizálási lehetőségek köre szélesedik. A BKT folyamatosan felméri az informatikai helyzetet, a fejlesztések szükségességét. Emellett gondot fordít a bírák és az igazságügyi alkalmazottak felhasználói szintű ismereteinek gyarapítására.

Tapasztalataim szerint az eljárásokban a kirendelt szakértők által felszámított szakértői díjak sok esetben eltúlzottak, több esetben erősen túlzóak. Sajnálatos, hogy ezek bírói kontrollja a szakértői díjat megállapító végzésekben nem mindig köszön vissza, hanem az igényelt – olykor milliós nagyságrendű – díj „automatikusan” megállapításra kerül, még akkor is, ha annak a szakértői általi kiszámítása, a jogszabályoknak való megfelelése a szakértői díjjegyzékből nem tűnik ki. A bíró kollégákban tudatosítani kell ennek hatását a bírósági költségvetésre, a dologi kiadásokra. A szakértő kirendelése során az eljárási szabályokat maradéktalanul be kell tartani, gondolok itt az előzetes díjkalkuláció szükségességére. A szakértőtől pedig meg kell követelni a díjjegyzékben felszámított tételek pontos alátámasztását. A szakértői díjak megállapítása során pedig minden jogszabályi szempontra figyelemmel kell lenni.

Hasonló a helyzet a tolmács kirendelésével, amelynek szükségessége esetén először fel kell mérni több tolmács díjtételeit, és lehetőleg a bírósághoz legközelebbi tolmácsot kell kirendelni. Tudatosítani kell azt is, hogy csak azok a felek kapjanak költségkedvezményt, akik

esetében fennállnak annak jogszabályi feltételei. Mindezek folyamatos ellenőrzése szükséges. Ennek módját meg kell találni, figyelemmel arra is, hogy a díjmegállapító végzések nem érdemi határozatok, azokról – másodfokú elbírálás esetén – tanácselnöki feljegyzések nem minden esetben készülnek, így a kellő figyelemfelhívás elmarad.

Az elektronikus ügyintézés bevezetése jelentős megtakarítást eredményez a postaköltségek tekintetében.

A bírósági integritás követelménye

Az Országos Bírói Tanács a 2014. november 10-i ülésén elfogadta a bírák Etikai Kódexét, amelynek preambulumban rögzítésre került, hogy a bírói hatalom független, feddhetetlen bírákból álló, átlátható bírósági rendszer útján tölti be alkotmányos szerepét. A bírói hivatás a bírakkal szemben a társadalomban általánosan elfogadott etikai normákhoz képest szigorúbb erkölcsi szabályokra épülő követelményeket támaszt.

A Kormány egyik legfontosabb feladatának tekinti az állam iránti bizalom növelését, valamint a korrupcióval szembeni ellenálló képesség növelését [Nemzeti Korrupcióellenes Program (2015-2018)].

Az OBH elnöke által kijelölt stratégiai célok egyike a bírósági integritás megőrzése. A célunk, hogy erősítsük az állampolgárok bíróságokba vetett bizalmát, azáltal hogy átláthatóvá, kiszámíthatóvá tesszük a bírósági szervezet működését. Ennek tükrében került sor a bírósági szervezet korrupciós kockázatainak felmérésére, amelyről 2016-ban az OBH elnöke jelentést készített (Jelentés a bírósági szervezet korrupciós kockázatainak felméréséről), és megalkotta a 6/2016. (V. 31.) OBH utasítást az integritási szabályzatról, amely 2016. július 1-jétől hatályos. A szabályzat hatálya a bírákra és az igazságügyi alkalmazottakra egyaránt kiterjed. A szabályzat meghatározza az integritással kapcsolatos fogalmi kör jelentését, és követendő magatartásokat ír elő a személyi hatályra kiterjedően.

A Budapest Környéki Törvényszék integritásfelelőse 2016-ban felmérte az integritási és korrupciós kockázatokat, amelynek eredményeként megállapítható volt, hogy a BKT területén mind a szakmai, mind az igazgatási tevékenység során az integritási kockázat megvalósulása minimális, mivel jelentéktelen azon körülmények száma, amelyek az integritás sérülésének lehetőségét mutatják. A szervezeti egységek gazdasági szereplővel csekély számban, ellenőrzött keretek között lépnek kapcsolatba (pl. karbantartási munkálatok).

A „Nyitott Bíróság program” és a „Fenntartható Fejlődés Program” ugyancsak az átláthatóságot szolgálják, és a bíróságokkal szembeni bizalmat erősítik. Emellett nagy szerepe van a bíróság és a sajtó jó kapcsolatának is. Lényeges, hogy a minden bíró tisztában legyen azzal, hogy az ügyfelek kiket kereshetnek egy meghatározott kérdésben (pl. tanúgondozási program).

Indokolt lenne integritás tárgyú képzés szervezése mind a bírák, mind pedig az igazságügyi alkalmazottak részére. Erre a 2012-től elindított „Awareness program” keretében lehetőség nyílhat.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

A bíróságokhoz való hozzáférés egyenlőségét, egyszerűsítését jelenti bármilyen intézkedés, amely a jogkereső ügyfelek számára megkönnyíti a jogaik érvényesítését. Az elektronikus ügyintézés mellett az elektronikus tájékoztatás (pl. viselkedési útmutató, perbeli pozícióra vonatkozó informálás, ügycsoportok szerinti ismertetők, „gyakran ismételt kérdések”). A hozzáférést elősegíti a „Fenntartható Fejlődés Program”. Az OBH internetes honlapján külön oldal áll az állampolgárok rendelkezésére a bírósági ügyeik intézésének megkönnyítését célozva.

Elengedhetetlen az eljárások szereplőinek maradéktalan tájékoztatása a bírósághoz fordulás mikéntjéről, a lehetőségeikről, az eljárási jogaikról. A Budapest Környéki Törvényszék honlapja is széles körű hozzáférést tesz lehetővé a jogkereső polgárok számára, amelynek frissítése, bővítése folyamatos. Ennek a jövőben is meg kell felelni.

A bíróságokhoz való hozzáférés megkönnyítését szolgálja az elektronikus ügyintézés bevezetése, amely egyúttal költséghatékony is. Lehetőség van az illeték elektronikus úton történő lerovására, illetőleg a panaszok ilyen úton történő benyújtására.

A jogkereső állampolgárok számára a bírósághoz való hozzáférést könnyíthetik a tájékoztató jellegű média interjúk a jelentősebb jogszabályváltozásokról, főként az olyan tartalmúak, amelyek széles tömegeket érintenek. Ilyen volt például az új Ptk. hatályba lépése, és ilyen most az új perrendtartások közelgő hatályba lépése.

A képzési rendszer fejlesztése

A „felgyorsult világ”, a változó gazdasági és társadalmi viszonyok, a technikai megoldások korszerűsítése megköveteli, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak folyamatosan képezzék magukat annak érdekében, hogy a változásokkal lépést tudjanak tartani, ezáltal az igazságszolgáltatás hatékonysága növekedjen.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 45. § (1) bekezdése szerint a bíró köteles az ítélkező tevékenység gyakorlásához szükséges rendszeres, térítésmentes továbbképzésen részt venni, és háromévente az OBH elnöke által kiadott szabályzatban előírt képzési kötelezettség teljesítését igazolni a munkáltatói jogkör gyakorlójának.

A bírák Etikai Kódexe a 4. cikk (3) bekezdésében rögzítésre került, hogy a bíró önképzéssel és szervezett továbbképzések révén folyamatosan bővíti az általános és a szakmai ismereteit.

A bírák kötelező képzésén túlmenően számos központi fakultatív képzésen való részvételre van lehetőség, amelyekből mindenki az érdeklődésének, referádájának, időbeosztásának függvényében választhat. Ezek mellett helyi szintű képzések szervezésére is lehetőség van annak érdekében, hogy a központi képzések tananyaga minden bíróhoz, igazságügyi alkalmazotthoz eljusson.

Az Országos Bírósági Hivatal E-learning tananyagokkal támogatja a bírák felkészülését az új perrendtartások elsajátítása érdekében, a bírák a perrendtartásokat papíralapon is megkapták.

Jó kezdeményezésnek tartom a törvényszékek egymás közötti együttműködését a képzések területén. Szoros munkakapcsolatot ápolunk a Balassagyarmati Törvényszékkel e tekintetben is. Engem is megtisztelt a Balassagyarmati Törvényszék azzal, hogy felkért képzés tartására a panasznapi kommunikáció tárgykörben. A panasznapi kommunikációs képzésre a törvényszékünkön 2017 szeptemberében került sor, amelyet két bíró kollégámmal moderáltam (egy büntető és egy munkaügyi ügyszakos bíróval), akikkel írásbeli „kiadványt” (jegyzetet) is készítettünk. A kiadvány a járásbírók részére hozzáférhetővé vált, megkönnyítve a panasznapon eljáró fogalmazó/titkár kollégák munkáját. Megküldésre került a Balassagyarmati Törvényszék részére is ilyen célzattal. Tervezzük, hogy a 2017 szeptemberében lezárt, jelenleg 40 oldalas terjedelmű kiadványt folyamatosan bővítjük, aktualizáljuk, különös tekintettel az új perrendtartásokra. Én erre már a jövő évből sort kívánok keríteni. Más törvényszékek számára is készséggel rendelkezésre bocsátjuk, az ezzel kapcsolatos igényeket felmérem. A bírósági fogalmazók ilyen tárgyú képzése elősegíti a bírósághoz fordulást is, mivel felkészült fogalmazók adnak tájékoztatást a panasznapon megjelenő jogkereső állampolgároknak.

A törvényszék fogalmazóit helyi szinten képezzük és számoltatjuk be, amelynek a tapasztalatai jók, a bírósági fogalmazók mellett közjegyzői fogalmazók is részt vesznek az oktatásokon és a beszámolókon is.

Tárgyalásvezetés, bizonyítási gyakorlat és határozatszerkesztés tárgykörökben helyi szintű workshopok megtartását tartom célszerűnek, amelyeken ügycsoportonként nyílhatna mód tapasztalatok megosztására, különös tekintettel a 2018. január 1-jétől hatályba lépő új perrendtartásokra. Fontosnak tartom a devizaperekben felmerülő jogi problémák folyamatos megvitatását, az egységes jogalkalmazás kialakítását.

Kiemelt fontosságúnak tartom a gyermekközpontú igazságszolgáltatás elősegítését célzó képzéseket. A törvényszék polgári ügyszakában a koordinátori feladatokat én látom el. Az idei évben egész napos workshop keretében több szemszögből világítottuk meg a gyermekek jogainak biztosítását azokban a családjogi perekben, amelyekben a kiskorú gyermekek érintettek. Vizsgáltuk a gyermekek alapjogait, pszichológus szakértő közreműködésével bepillantást nyertünk a gyermekek meghallgatásának módszereibe, gyámhatósági szakember részvételével megoldásokat kerestünk a bírósági és a gyámhatósági gyakorlat optimális közelítésére, továbbá rálátást nyerhettünk a szülői felelőtlenség büntetőjogi jogkövetkezményeire, meghívott büntető bíró kolléga előadásának meghallgatásával. A visszajelzések pozitívak voltak, az érintett témák részletesebb, behatóbb tanulmányozására mutatkoznak igények a kollégák részéről. A jövő évben is lesznek a gyermekközpontú igazságszolgáltatás tárgyában képzések, szakmai konzultációk.

Szükségesnek tekintem a családjogot tárgyaló bírák pszichológiai tárgyú képzését, különös tekintettel arra, hogy az ilyen perekben gyakran kerül sor a jogvita eldöntésében érdekelt gyermekek meghallgatására.

Ezek mellett fel kell mérni, hogy a bíró kollégák részéről milyen tárgyú képzések iránt vannak igények, és ütemezni kell azok szervezését, megtartását a rendelkezésünkre álló lehetőségek, időbeli és pénzügyi keretek között.

A többi hivatásrenddel való együttműködés szélesítésének lehetőségei

A Budapest Környéki Törvényszék más hivatásrendekkel való együttműködését kiemelt fontosságúnak tartom, amely a gyakorlatban széles körben valósul meg, de keresnünk kell az együttműködés szélesítésének lehetőségeit. A törvényszék a bírósági fogalmazói mellett közjegyzői fogalmazókat is oktat, illetőleg beszámoltat, amellyel hozzájárulunk a közjegyzői fogalmazók szakvizsgára történő eredményes felkészüléséhez.

Más hivatásrendek írásbeli megkereséseit készséggel, általában soron kívül teljesítjük, figyelemmel például folyamatban lévő büntetőeljárásokra, amelyekhez gyors adatszolgáltatás szükséges (határozatok megküldése, szakértői vélemények megküldése).

A Magyar Jogászegylet Pest Megyei Szervezetének meghívására 2014-ben az új Ptk. családjogi szabályai tárgyában előadóként vettem részt, ahol számos érdeklődő ügyvéd volt jelen a hallgatóság soraiban. Hasonló felkéréseknek a többi hivatásrend részéről továbbra is készséggel eleget teszek. Rajtam kívül is van számos bíró kollégám, aki ebben szívesen részt vállalna.

Fontosnak tartom a Pest Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalaival való együttműködést is, különös tekintettel azokra a szakigazgatási osztályokra, amelyekkel való kapcsolat feltétlenül szükséges a peres, illetőleg nemperes ügyekben az egységes jogalkalmazás biztosításához. Példaként szűkebb szakterületemen belül a gyámügyi osztályokkal való együttműködésre mutatok rá, amelyekkel való kapcsolat feltétlenül szükséges a családjogi ügyekben az egységes jogalkalmazás biztosításához. A kiskorú gyermek és a szülő közötti kapcsolattartás rendezése az anyagi jogszabály szerinti megkülönböztetéssel részben bírósági, részben gyámhatósági hatáskörbe tartozik. Ezért fontos a tapasztalatok cseréje, az ügytárgy hasonló szemléletű megközelítése, a mérlegelési szempontok közelítése.

Keresnünk kell az egyetemek, kutatóintézetek kiemelkedő munkát végző elméleti szakembereivel való szakmai együttműködési lehetőségeket is, nevezetesen a bírósági jogalkalmazás társadalmi hatásainak elemzése, a jogalkalmazást feszítő jogértelmezési kérdések jogdogmatikai szempontból való elősegítése, megvilágítása végett.

A hosszú távú tervek és azok megvalósításának ütemezése

Figyelemmel a Budapest Környéki Törvényszék elnöke által megfogalmazott tervekre, elemézve a törvényszékkal szembeni elvárásokat, a jogalkalmazás aktuális kihívásait, az elérhetőnek tartott terveimet az alábbiakban rögzítem.

Tervezett feladatok	Tervezett ütemezés
Az ügyforgalmi adatok, létszámkeret, munkateher vizsgálata, értékelése, a szükséges intézkedések megtétele az időszzerűségi és megalapozottsági mutatók értékelése, javítása érdekében.	folyamatosan
Határozat-minták készítése az új perrendtartások alkalmazására az új Pp. helyi szintű oktatásában részt vett bíró kollégák bevonásával. (a jó gyakorlat kialakítása érdekében) A határozat-minták értékelése, megvitatása.	2018. január 31. A 2018-ban megtartásra kerülő – Pp. alkalmazása tárgyú - szakmai kollégiumi üléseken.
Az alapvető stratégiai célok és a törvényszék elnöke által meghatározott célok, tervek megvalósulásának vizsgálata. A 2018. évi munkatervben foglaltak teljesítése. Az új perrendtartások gördülékeny alkalmazására való felkészülés, a tapasztalatok megvitatása, a jó gyakorlat kialakítása. Az időszzerűségi és a megalapozottsági mutatók javítása érdekében egyes bírák egyénre szabott szakmai, ügyviteli fejlődésének elősegítését célzó módszerek vizsgálata, bevezetése. A 2019. évi munkaterv és ügyelosztási rend tervezetének előkészítése. Szakmai konzultációk a törvényszéki és a járásbírói bírák bevonásával a devizaperekben felmerülő jogalkalmazási problémákról, a gyakorlat változásairól. Az aktuális jogi problémák kollégiumi, illetve kibővített kollégiumi üléseken, szakmai értekezleteken történő megvitatása. „Házi mintatár” rendszeresítése A BKT székház projekt megvalósításának ütemezése szerint a költözés zavartalan lebonyolításának segítése. A képzési rendszer fejlesztési lehetőségeinek felmérése. A képzési igények és lehetőségek felmérése. A más hivatásrendekkel való együttműködés kibővítésére tett intézkedések. A törvényszékekkel és a Fővárosi Ítéltáblával való szakmai együttműködés szélesítése. A Nyitott Bírói programban való részvétel. A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás keretében szakmai konzultációk, értekezletek szervezése. A bírósághoz való hozzáférést megkönnyítő lehetőségek felkutatása, alkalmazása. Integritás tárgyú képzés.	2018

Tervezett feladatok	Tervezett ütemezés
Az alapvető stratégiai célok és a törvényszék elnöke által meghatározott célok, tervek megvalósulásának vizsgálata. A következő évi munkatervek, ügyelosztási rend tervezetének előkészítése. Tapasztalatok cseréje, a gyakorlat vizsgálata, a jó gyakorlatok egységesítése az új perrendtartások alkalmazására. Az időszűrési és a megalapozottsági mutatók javítása érdekében egyes bírák egyénre szabott szakmai, ügyviteli fejlődésének elősegítését célzó módszerek vizsgálata, bevezetése. A devizaperek gyakorlatának egységesítése, az EUB döntésének szem előtt tartásával, a problémák megvitatása, szakmai értekezletek. Az aktuális jogi problémák kollégiumi, illetve kibővített kollégiumi üléseken, szakmai értekezleteken történő megvitatása. További képzési lehetőségek feltérképezése. A más hivatásrendekkel való együttműködés kibővítésére tett intézkedések. A megtervezett és kivitelezhető képzések megvalósítása. A törvényszékekkel és a Fővárosi Ítéltáblával való szakmai együttműködés szélesítése. A Nyitott Bíróház programban való részvétel. A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás keretében szakmai konzultációk, értekezletek szervezése. A bírósághoz való hozzáférést megkönnyítő lehetőségek felkutatása, alkalmazása.	2019-ben és az azt követő években folyamatosan

A fentiekben kifejtett tervek, elképzelések megvalósításához kérem az Országos Bíróvági Hivatal elnöke, és a Budapest Környéki Törvényszék bírái támogatását.

Budapest, 2017. november 20. napján

dr. Fehérné dr. Gaál Tünde

